58 évfolyam Kőszeg, 1938. július hó 17. 29. szám

Kp. Magyar Nemzeti Muzeum Budapest VIII

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

KERESZTÉNY, NEMZETI, POLITIKAI HETILAP

Előfizetési díjak: helyben negyedévre P 1 50
Vidékre és Németországba „ P 2 20
Külföldre egy évre 4 dollár

Megjelenik minden vasárnap reggel
Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Rónai Frigyes
Kőszeg, Várkör 39. Telefon: 23 szám

Hirdetések ára milimétersoronkint 8 fillér
Szövegközötti reklámhir sora 30 fillér
Nyilttér sora 40 f. — Hirdetések előre fizetendők

Kőszeg a rádióban

A város vezetősége még idejében elkövetett mindent, hogy Kőszegről az idén is adjon egy kis izeltetőt a magyar társadalomnak és előkészítse a nyári idegenforgalmat. Már május havában megtette vitéz Nagy Miklós dr a szükséges lépéseket a propaganda céljából, de az eucharisztikus kongresszus és a Szent István év ünnepségei teljesen lekötötték a rádió műsorát és így csak elkésve jutott hely Kőszeg városának a magyar rádióban.

De most aztán duplán jut szerep a város ismertetésére. Tegnap helyszini közvetítést adott a rádió, Budinszky Sándor ügyes vezetésével, aki sorra járja a rádió mikrofonjával az ország városait és így jutott programmszerűen hozzánk is Kőszegre.

A közvetítés anyagát már pénteken délután viaszlemezre vették és így került Kőszeg szombaton a rádió mikrofonja elé. A kora délutáni órákban érkeztek Kőszegre a rádió műszaki emberei és azonnal megkezdték a felvevő-gépek felszerelését. A felvételeket megelőzőleg a közvetítés szereplői: vitéz Nagy Miklós dr polgármester, Gyöngyös Endre dr helyettes polgármester, Jambrits Lajos nyugalmazott polgármester, Saly Arnulf dr bencés igazgató, Visnya Aladár dr nyugalmazott igazgató és Kőszegi József nyugalmazott rendőrkapitány értekezletet tartottak, amelyen megbeszélték a „szereplést".

A Hősi Toronyban volt a mikrofon első állomása, ahol Budinszky Sándor bevezető szavai után vitéz Nagy Miklós dr köszöntötte a rádió hallgatóit. Ezt követte Gyöngyös Endre dr és Budinszky Sándor párbeszéde, amelyben Kőszeg intézményeit ismertették a hallgatósággal. A muzeumban Visnya Aladár dr-t interjuvolta meg a szpiker. A polgármesteri szobában vitéz Nagy Miklós dr a város helyzetéről nyilatkozott, majd a közgyűlési terem érdekes történetét ismertették. A bencés templomban Saly Arnulf dr vezette végig a bemondót, majd az egyházi énekkar énekelt. A Jurisich várban Jambrits Lajos nyugalmazott polgármester adta elő a város történeti multját. Kőszegi József nyugalmazott rendőrkapitány a város idegenforgalmáról adott ismertetést. A közvetítés a városi fuvószenekar (Kováts Ferenc karnagy vezénylete alatt), és az Elit-kávéház cigányzenekara szereplése után vitéz Nagy Miklós dr polgármester zárószavaival ért véget.

Örömmel kell megállapitanunk, hogy maga a rádió kitünő főtisztviselője, Budinszky Sádor is szerelmese lett ennek a városnak, amit a mult hetekben látogatott meg először és az első benyomásai alapján elragadtatással beszélt a város természeti szépségeiről. Azt mondja, hogy ebben a kis országban egyedül Kőszeg szép vidéke nyujt izelitőt az Alpesekről klimájával, gyönyörű erdőségeivel és kirándulóhelyeivel. Valóságos paradicsoma — mint mondja — a vérszegényeknek és idegbetegeknek. A tikkasztó nyári napon bársonyos fuvalat simit végig a kirándulón az erdő ózondús levegőjében. Magában a városban is annyi történelmi patina van, hogy napokig elméláz az ember a belváros történelmi szépségein.

A szombati helyszini közvetítés igazán kedves képet ad a városról és hisszük, hogy a rádióhallgatók ezrei hallgatták a kőszegi előadást.

Kedden e hó 19-én d.u. 5 órakor Jambrits Lajos nyugalmazott polgármester ugyancsak előadást tart a rádióban Kőszegről, mint nyaraló és üdülővárosról és részben a város nagy multjáról is elbeszélget a rádió hullámainál. Reméljük és hisszük, hogy ezeknek az ismeretterjesztő előadásoknak meg is lesz a várt eredménye és elérjük azt a célt, hogy a nyugati alpok e gyöngyét minden magyar megismeri és fel is keresi, mert megérdemli a támogatást, hiszen a multban a kardjával védte a nyugati kultúrát és ma is őrt áll itt a nyugati végeken a maga magyar kultúrájával és töretlen hazafias érzelmével.

Kivánatos lenne, hogy most már maga a város közönsége is minél intenzivebben kapcsolódjék bele a város idegenforgalmának előmozditásába, sőt a hivatalos város is kövessen el mindent, hogy a várost csakugyan méltóvá is tegye arra, hogy az idegenek felkeressék és megszeressék. Az iskolaváros jellege mellett a természetadta szépségeket kell még áldozatok árán is kihasználni és a közönség számára kényelmessé és elfogadhatóvá tenni. Ez és egyedül csak ez a város fejlődésének adottsága és jövője.

Iskoláink értesítői

Szokásunkhoz híven, ezidén is ismertetjük iskoláink értesítőit s ezáltal öregbiteni kivánjuk városunk iskolaváros jellegét. Sok érdekes és tanulságos adatot tartalmaznak ezek az évvégi értesitők nemcsak azok számára, akik gyermekeik tanulmányi eredményét más, ismerős tanulókéval hasonlitják össze, hanem akik ezen túlmenően érdeklődéssel viseltetnek a kultúra műhelyeinek élete iránt.

A Gyurátz Ferenc Ev. Leánynevelőintézet és Leánygimnázium 39. évfolyamának értesitőjét Arató István igazgató, tanügyi főtanácsos közli. A 97 oldalas füzet elején két értekezés olvasható. Egyiket az igazgató irta a „Szakterem-rendszer és alaki képzés" cimmel. Ebben rámutat az iskolának azon célkitüzésére, mely szerint az eddig favorizált élő nyelvek tanitása mellett a matematika fokozottabb tanitására fektetik a fősúlyt. Mig az élő nyelvek tanitása — mondja — materialis és utilitarisztikus jellegű, addig a matematika kizárólag az alaki képzés érdekeit szolgálja s az anyagkiválasztásnál a hasznossági elv alsóbbrendű. Továbbiakban az alaki (forma) képzés fontosságáról értekezik, ismerteti a matematika tanitásának módszerét és a szemléltető eszközeiről szól. A nyelvtanitás és matematika két ellentétes végiet, melyek kidomboritása közben alkalom nyilik az alaki képzésben megtalálni a szakterem-rendszerben folyó munkának fokozott értéket adó irány- es alapelveit.

A masik értekezés dr Bukovszky Ferenc matematika tanár tollából való. Kauzalitás és valószinüség a modern fizikában. Először szól a fizikatanitás és természettudományok fejlődése közti nagy elmaradottságról. A továbbiakban ismerteti a kauzalitás, ok- és okozati összefüggés törvényeit és irányát. Tudományos fejtegetésekkel mutat rá a valószinüség és kauzalitás összefüggéseire.

Az értesitőt számos fényképmelléklet gazdagitja, amelyek a modern matematika tanitását jelenitik meg, de szép képekben tárul elénk az uj externatus és annak belseje.

Az iskola ezidén érte el legmagasabb tanulólétszámát, mely 190 volt, bentlakó növendék 98. Az egyes fejezetek a tanári testület személyi változásairól, a tanitás és nevelés módjáról, a filmoktatás kiépitéséről, ünnepélyekről, kirándulásokról, egyesületi életről, adományokról, alapitványokról, a tanulók zenei neveléséről és az internátusi életről szólnak.

A tanulók statisztikája érdekes képet ad a szülők lakóhelyének, a tanulók vallásának, nyelvismeretének és tanulmányi eredményének változásairól. Jelesrendű tanuló 32, jórendű 86, elégséges 64, egy tárgyból elégtelen 10 tanuló.

Az uj, 1938—39. isk. évre a pótbeiratások szept. 1-én délelőtt és délután lesznek. A tanév szept. 2-án kezdődik.

A csinos külsejü Értesitő Rónai Frigyes kőszegi nyomdájaban készült.

A keresztény textilmunkások tisztujitó közgyülése

A Keresztény Textilmunkások Országos Szervezetének Kőszegi Csoportja mult vasárnap népes tisztujitó közgyülést tartott a bencés-gimnázium disztermében. Az országos központ részéről Venyigés József ügyvezető titkár jelent meg a gyülésen.

Simon József alelnök megnyitó szavai után *Freyberger* Jenő dr ügyvéd, a csoport ügyésze mondott nagyobb beszédet. Kifejtette, hogy ezt a szervezetet a munkások maguk hivták életre és maguk irányitják. A politizálást ki kell zárni a csoport életéből, mert az szétválasztja az embereket. Elmondta, hogy mozgalmat inditottak abban az irányban, hogy megszünjenek a munkabéreknél a kategóriák: Kőszegen is annyi órabért kapjon egy munkás, mint Budapesten, mert itt sem jobbak a megélhetési viszonyok. Az egyik nyilaslap támadásáról szólva kifejtette, hogy a keresztény magyar munkások már születésüknél fogva jobboldaliak, de ezt a jobboldaliságot úgy értelmezik, hogy mindig Krisztus jobb oldalán akarnak haladni. Indítványára a közgyülés táviratilag üdvözölte Madarász József országos főtitkárt és Bernáth István főpénztárost, akinek most volt az esküvője.

Beszéde után a közgyülés lelkesen ünnepelte Freyberger dr-t. *Venyigés* István központi ügyvezető titkár felszólalásában Simon József, a csoport kőszegi elnökének érdemeit méltatta, akit agilitásának elismeréseül az országos szervezet, mint vármegyei titkárt alkalmazott.

Ezután a tisztujitásra került a sor. Ügyvezető elnöknek Simon József vármegyei titkárt, alelnöknek Szidoly Gézát és Balikó Máriát, titkárnak Hortobágyi Józsefet, pénztárosnak Ederits Lajost, ellenőröknek Németh Ferencet és Loibersbeck Edét, jegyzőknek Teffer Ernőt és Schmall Miklóst, ügyésznek újra dr Freyberger Jenőt választották meg. A választmány tagjai lettek: Kelemen Antal, Stolzenberg János, Kálmán József, Mosnyo Antal, Mayer Ferenc, Krötzl József, Vörös István II., Döbrösi Ernő, Schwahofer János, Kövesdy Gusztáv, Dercsár Janka, Kolerits Anna, Maitz Jánosné, Tóth János, Hanbauer János, Haramia Kálmán, Hódosy Gyula, Döbrösi József és Tóbiás Mihalyné.

Hortobágyi József a titkári, Ederits Lajos a pénztárosi jelentést mutatta be. A közgyülés mind a két jelentést tudomásul vette.

A kőszegi Hangya még is megcsinálja a szállodát. Úgy halljuk, hogy a Hangya helyi vezetősége kapott felhatalmazást arra, hogy a vendéglőt és szállodát a legegyszerübb módon rendezze be és állitsa vissza. A vendéglőhelyiség a kapuszinben lesz, amit a közeli napokban átalakitanak. A szobákat a régi bútorokkal rendezik be és semmiféle modernizálást nem vezetnek be. A meglepetés az lesz, hogy a szobaárakat igen jelentősen leszállitották: egy-egy szoba 1 és 2 P között fog mozogni. Az utcán lévő üveges veranda is elkerül és úgy értesülünk, hogy a Szabóhegyen nyer majd elhelyezést.

Egyes szám ára 12 fillér.

A kőszegi rendőrség derített világosságot a megye községeiben elkövetett fosztogatásokra

A rendőrség előbb fedezte fel a bűntényt, mint a károsultak

Vastagh Zoltán dr. rendőrkapitány vezetése alatt működő kőszegi rendőrkapitányság, és különösen ennek nyomozócsoportja már több izben bebizonyította, hogy érti a mesterségét. Az utóbbi időben nem fordult elő Kőszegen olyan komolyabb bűncselekmény, amire a rendőrség világosságot ne derített volna. Országos feltűnést keltett például az a detektívmunka, amikor egy gyilkossági ügyben alig pár óra alatt eredményt produkáltak, pedig kezdetben még az áldozat kilétét sem ismerték. Az évvégi statisztikák (minden évben 70—80 százalékos az eredmény) is arról tanuskodnak, hogy Kőszegen nem érdemes „gengszter-életet" folytatni.

A napokban is egy olyan különös és meglehetősen bonyolult ügyben végzett eredményes nyomozást a kőszegi nyomozócsoport egyik tagja, amely méltóan illeszkedik bele a kőszegi rendőrség régebbi eredményei közé.

Az ügy már ezért is megkülönböztetettebb érdeklődésre tarthat számot, mert

a rendőrség nemcsak a tettest állította elő és oldott meg egy olyan ügyet, amelyben már régóta nyomoz a csendőrség hanem magát a bűntényt is, amelyből az egész ügyre világosság derült, a rendőrség emberei állapították meg a nyomozás során,

amikor a károsultaknak tudomásuk sem volt a büntény elkövetéséről.

Munkába lép a titokzatos templomtolvaj

A rendőrség nyomozócsoportja a nyomozási munka során arra megállapításra jutott, hogy a kőszegi Jézus Szíve templomban és a Kálvária templomban titokzatos tolvaj járt. Igazán olyan „titokzatosan" végezte „munkáját", hogy a templom gondnokai is csak akkor vették észre a különböző kegytárgyak eltűnését, amikor a nyomozást végző detektív erről értesítette őket. A beszerzett adatok alapján *a gyanu Magyar Ferenc 26 éves* kőszegi felsőrészkészítőre terelődött. A vallatás során Magyar Ferenc *be is ismerte, hogy a tolvajlásokat ő követte el.*

Megkerül az őriszentpéteri templomfosztogató.

Persze a dolog ezzel nem maradt annyiban. Kézenfekvő volt az a feltevés, hogy Vasvármegye különböző községeiben a közelmultban elkövetett templomfosztogatások, így az őriszentpéteri és a bozsoki is, Magyar Ferenc terhére írhatók. A rendőrség azonnal érintkezésbe lépett a csendőrséggel, ahol már hónapok óta folytatnak erélyes nyomozást ezekben az ügyekben. A gyanu most is helyesnek bizonyult. A csendőrök átvették Magyart és kivitték azokba a községekbe, ahol a templomfosztogatások történtek.

A helyszini vizsgálatok során aztán kétségtelenül bebizonyosodott, hogy a nagy port felvert őriszentpéteri templomfosztogatás „hőse" szintén Magyar Ferenc

A bozsoki templombetörést nem lehetett rábizonyítani.

Előkerül az orgazda is...

Már a nyomozás kezdetétől kezdve kisértett az a gondolat hogy ki lehetett a megtévedt fiatalember orgazdája, aki átvette tőle a nehezen értékesíthető kegytárgyakat és régiségeket. A szálak Szombathely felé vezettek, ezért a kőszegi rendőrség átiratot intézett a szombathelyi kapitánysághoz, hogy nézzen utána a dolognak. Itt is eredmény kísérte a nyomozást: megállapították, hogy Magyar Ferencnek *Fürnberg Samu szombathelyi zsidó régiségkereskedő volt az orgazdája,* aki több izben biztatta is Magyart, hogy részére kegytárgyakat és régiségeket „szerezzen".

A régi bűnök.

Ez a tény arra a feltevésre indította a kőszegi nyomozást végző detektívet, hogy Magyar személyét összefügesbe hozza egy 1934-ben elkövetett lopással, amikor a kőszegi Schlaffernővérektől egy értékes Szent Rókus faszobrot loptak el. A feltevés ujra helyesnek bizonyult: Magyar Ferenc beismerte hogy a 80 pengőt érő faszobrot ő lopta el és 7 pengőért eladta Fürnberg Samunak.

Több évvel ezelőtt az ipartestület várószobájából elemelték *Sergovátz György* tanító, sörgyári tisztviselő vadonatuj fekete télikabátját. A vizsgálat akkor nem tudta előkeríteni a tettest. Most aztán ez az ügy is az elintézett rendőrségi akták közé került. Nem kellett más hozzá, mint egy detektív leleményesség és Magyar Ferenc bevallotta, hogy annakidején neki tetszett meg a fekete télikabát. Nyugodtan hordta is, éppen csak a monogrammot cserélte ki...

A beismerő vallomások után Magyar Ferencet kedden a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte és átadta az ügyészségnek.

Az érdekes és fordulatokban gazdag ügyben a nyomozást *Farkas Pál* kapitány irányítása mellett *Dallos Ernő* detektív végezte.

Kispéter-Krampol Miklós dr könyve: A győzelmes film

Kispéter-Krampol Miklós dr kőszegi származású budapesti tanárnak, a neves filmesztétikusnak és kritikusnak most jelent meg az első nagyobb szabású munkája, amelyben korunk legegyetemesebb művészetének, a filmnek adja mélyszántású szintézisét. Megfelel arra, mi az oka a film rendkivüli, minden más művészetet túlszárnyaló kedveltségének, s mily utakon, milyen tényezők hatása alatt jutott el mai eredményeihez. A kérdés jelentőségét és időszerüségét mindenki érezheti: vajjon a mozgókép mai eredményei az emberi fejlődés területein milyen eredményeket hoztak? Mi a kultúrális jelentősége és mi a szerepe a művelődés többi tényezője közt? Nagyvonalú felkészültséggel mutat rá a film ősi nyomaira, a vizuális irányú érdeklődés primitív megnyilvánulásaira. Elvezet a kezdetleges kultúrák szinhelyére, hogy ezáltal, egészen újszerűen megvilágítsa a film lélektani alapját. Az út bőséges tapasztalatai nyomán csodálatosképen elénk tárul, honnan is ered végső elemzésében az utolsó évszázadok nyughatatlan vágya egy vizuális kifejezési eszköz után. Elméleti rendszerében két kultúrkorszakot különböztet meg Egy hatalmas vizuális kultúrkorszakot, amelynek körében ma is élnek a primitiv népek és él ma is az emberiség nagy része, a tömeg amely, mert a film visszaadta a vizualitás, a látható dolgok iránti ösztönös fogékonyságát, kapva-kap a „mozi" után. Az auditív nyelvi korszak pedig mai intellektuális kulturát teremti meg: a filozófiát, a nemzeti nyelveket és az irodalmat. A filmnek tehát az az igazi szerepe, hogy az emberiségnek ezt az ősrégi vágyát elégítse ki: kifejezve a történés szakadatlan ritmusát. Igy aztán megkapja a művészetek sorában azt a helyet, amely a filmnek — mint saját kifejezési törvényei és lehetőségei között mozgó művészetnek — kijár.

Kispéter Miklós figyelmét azonban a film gyakorlati kérdései sem kerülik el, megismerjük könyvéből a film közel félévszázados történetét, feltartózhatatlan technikai fejlődését kriziseit és vajudó művészeti problémáit. Önálló tanulmány tárgyát képezi az oktatófilm, továbbá a film és a tudomány viszonyának a kérdése. A kitünő könyv második része a film művészeti kérdéseivel foglalkozik, a szinpad és a film összetalálkozásával és kölcsönös hatásával, a mozgókép művészi feladataival és esztétikai célkitűzéseivel Megismerjük a filmgyártás jelentősebb fázisait, a film alkotóinak, a rendezőnek, az irónak és a szinésznek a szerepét. Nagyszerű filmanaliziseiben végigvezet az elmult évek kiemelkedőbb alkotásain.

Megtanít filmet nézni, felismerni egy film művészi értékeit és meghatározza a filmszerűség fogalmát. Tisztázza a a filmnek a többi művészethez való viszonyát, kijelöli működési területét és megszabja annak határát.

Hézagpótló munka Kispéter Miklós színes stílussal megirt könyve, a könyvpiacnak ez a különleges értékű ujdonsága, mely a tudományos és művészeti irodalmunk egyik leghomályosabb kérdését világitja meg a legszakavatottabb szerző tollából. A könyv kitünően összeválogatott, világviszonylatban is majdnem egyedülálló képanyaga (96 oldal) nem kis mértékben emeli a munka értékét. A királyi Magyar Egyetemi Nyomda adta ki a művet a Magyar Könyvbarátok számára, pompás művészi kivitelű kiállitásban. Ára kötve 8 P.

*

Kispéter Miklós dr. könyve, amelyet a kritika nagy örömmel és elismeréssel fogadott, kőszegi sikernek is számit, mert a fiatal művészeti iró Kőszegen született Kőszegen végezte középiskolai tanulmányait, szülei ma is Kőszegen élnek, Kispéter Miklós pedig minden nyáron Kőszegen tölti szabadságát. Most is, a nagy munka és siker után, szülővárosába jött el pihenni.

Kispéter Miklós munkásságára és most megjelent művére legjellemzőbbek az alábbi sorok, amelyeket az egyik fővárosi lap kritikusa irt: „Kispéter Miklós kötete igazi esemenynek számit a magyar művészet és tudomány irodalmában, amelyben a szerző eddigi tanulmányaival, jelenlegi könyvének alapproblémáit feltáró, régebbi könyvével már elismert poziciót vivott ki magának."

Ma vasárnap délután az

Andalgóban cigányzene

Kitünő borok már 70 fillértől kaphatók. Frissen csapolt sör. Kitünő ételek. Százalékrendszer nincs. Szives pártfogást kér

Fazekas Gábor

Festék, lakk legkiválóbb minőségben kapható Kirchknopf Mihály cégnél

„Szerény figyelmeztetés"

cimén e lap multheti vezércikke az idegenforgalmat és a Strucc szálló ügyét tárgyalja. Szerény figyelmeztetés a következő válasz is. Nem felel meg a tényeknek a városnak a vasuti fővonalról való lemaradásának szembeállitása. A mult század derekán élt elődöket mulasztás nem terheli. Minden megtettek amit lehetett. Az akkori kerületi táblás sz. k. törvényhatósági város olyan előkelő küldöttséget menesztett a vasútért, aminőt ma egy vármegye sem küldhet különbet, felajánlott 200.000 pfrtot, területet, épitési anyagot, megválasztotta követül a vasút épitőjét, az akkor nagyhirű szombathelyi Hollán Ernőt. Még sem érte el célját. A terepnehézségek elkerülése, az épités olcsóbbitása és a nagycenki Széchenyi grófok nagyobb befolyása döntötte el a vasút irányát. A közszájon maradt ráfogást már ismételten cáfoltuk. Az akkori, kötelességüket jól teljesitett polgárok nem érdemlik meg, hogy róluk szemrehányóan emlékezzenek meg. A levéltári történelmi adatok igazolják őket és nekünk kötelességünk ezt a ráfogást minden alkalommal a polgárság reputációja és az igazság érdekében megcáfolni.

— A Strucc-szálló szubvenció megnemszavazása nem „kereskedőpolitika". Az egészen biztosan a valódi közvélemény kifejezése volt. Csak két érdekelt cégtulajdonos volt a 22 szavazatban. Nélkülük is meg lett volna a többség. A valódi közvélemény azon alapszik: hogy aki a közterhekhez hozzá nem járul, a közadókból nem igényelhet pénzsegélyt. A közgyűlési előzetes tanácskozás még azzal is megerősitette, hogy a Strucc-szálló üzemmegszüntetését a Hangya kényszerhelyzete okozta és ha így a szálló földszintjét nagyterjeszkedésére használta fel, saját érdeke, hogy helyette pótlást teremtsen saját erejéből, amihez kiváltságos helyzetében elég erő áll rendelkezésére. Nem szállodaellenes a tendencia, mert ha nem államilag kedvezményezett, hanem adóalanyt képező vállalkozás nagyobb arányú modern szállót fog létesiteni, az feltétlen más elbirálás alá kerül.

* * *

Kőszeg és a Strucc

Kirchner Béla udvari tanácsos nyug. kir. főigazgatótól, aki a leghűségesebb kőszegi nyaralók egyike, kaptuk az alábbi verset Kirchner főigazgató ismert iróember, akinek versei és cikkei gyakran jelennek meg a „Magyarság"-ban. Nyaralása alatt lapunkat is mindig felkeresi egy-két kedves verssel.

Messze multba száll képzeletem,
Szentelt romokon tekintetem,
Kőszeg, hős szellemével őrök,
Suttogó erdős bércek között.
Szemnek, szivnek gyönyör és béke.
Léleknek szivárványos éke...
Éltetője hitnek, reménynek,
Ránkmosolygó csillagos égnek.
Csak az emberi mű változik,
Anyaga enyészik, elporlik,
Fennmarad a régi szép emlék,
Alkonyi romantikus bús kép...
Szomorú Strucc, te is elszállitát.
Meleg jészket sokaknak adtál,
Nagy multról mennyit regélhetnél,
Ha mégegyszer visszatérhetnél.
De megölt a rút részvétlenség
Nem állt melléd áldozatkészség
Szárnyaid leszegte az önzés,
Rideg, számító haszonlesés.
Kőszeg, szépségedet elvezzük,
Veszteséged Struccal érezzük,
Kis versenytéreg volt végzeted,
Hangya foglalta el helyedet.
Kegyeletünk emlékednek szól.
Jobb időkből, szines távolból.
Elmerengünk a multak felett,
Igazságos az emlékezet!

Kirchner Béla

HIREK

Nagyszabású népművelési napot tartanak ma Kőszegszerdahelyen

Az irottkői járás községei ma délután 3 órai kezdettel, Kőszegszerdahelyen a gesztenyésben nagyszabású népművelési napot tartanak. A gondosan előkészitett népművelési nap ünnepségének műsora a következő:

1. ***Hiszekegy***, énekli a közönség. 2. ***Megnyitó beszéd***, mondja Chernel Ernő főszolgabiró. 3. ***Szavalat***, mondja Kercselics László levente. 4. ***Károlykának csizma kék.*** 1 felv. szinmű, előadja a kőszegdoroszlói ifjúság. 5. ***Magyar táncok***, előadja a pusztacsói ifjúság. 6. ***Népdalok***, énekli a nemescsói dalárda. 7. ***Regölés***, előadják a perenyei regősök. 8. ***Csárdajelenet***, előadja a nagygencsi ifjúság. 9. ***Népdalok***, énekli a kőszegszerdahelyi dalárda. 10. ***Zeneszámok***, előadók a nemescsói leventék. 11. ***Magyar tánc***, előadják a nagygencsi leventék. 12. ***Pünkösdölés és köszöntők***, előadják a gyöngyösfalui ifjak. 13. ***Népdalok***, énekli a bozsoki dalárda. 14. ***Nótás cigányok***, 1 felvonásos népszinmű. Előadja a velemi ifjúság. 15. ***Népdalok***, énekli a nagygencsi dalárda. 16. ***Verbunkos-tánc***, bemutatják a perenyei verbunkosok. 17. ***Záró szó***, mondja Ablánczy József népművelődési titkár. 18. ***Himnusz***, énekli a közönség.

Fontos része a népművelési napnak a lukácsházai szövőtanfolyam kiállitása, amely délután egy órakor nyilik meg a kőszegszerdahelyi katolikus iskolában. A gesztenyésben tartott ünnepély után Horváth József kerthelyiségében táncmulatságot tartanak, amely alatt 10 tagú cigányzenekar huzza a talpalávalót.

—

Vitéz Nagy Miklós dr polgármester a hét első napjaiban gyengélkedett. Orvosa ágyba akarta kényszeriteni, de a polgármester, akit megyeszerte ismernek óriási munkaerejéről, nem volt hajlandó erre. Betegen is megjelent hivatalában és épen olyan energiával végezte munkáját, mintha a lázmérő higanya nem is rakoncátlankodott volna át a piros vonalon. Az akaraterő előtt úgy látszik még a betegség is meghajol, mert szerdán délutánra már teljesen jól érezte magát a polgármester. A rádióközvetités pénteki felvételén pedig már megszokott frisseségével vett részt.

Bognár Gyulát, a Kőszegről Jászberénybe áthelyezett tanitóképzőintézeti tanárt, aki kőszegi működése alatt általános szimpátiát szerzett magának, a kultuszminiszter rendes tanárrá nevezte ki.

Az előléptetések sorában olvassuk egy földinknek Kőszegi István tatai postafőnöknek felügyelővé történt kinevezését is.

Ezüst miséjét mondja ma Körmenden dr Gyöngyös Ferenc esperesplébános városunk szülöttje, kit ez alkalommal a hercegi kegyúr vezetése mellett Körmend város egész közönsége lelkesen ünnepel. Számosan vesznek részt Kőszegről is.

Hivatalvizsgálat. Cseh István, belügyminiszteri számvevőségi tanácsos, a hét első két napján hivatalvizsgálatot tartott a belügyminiszter alá rendelt kőszegi városi számvevőségnél.

Az újjá alakult központi választmány rendes tagjai sorába Kőszegről Czeke Gusztáv kormányfőtanácsost és Kincs István pápai prelátust választották be.

Nagy cipő-olcsóság Kőszegen!

Főtér (Várkör) 8 szám alatti cipőüzletben

sok ezer pár cipő mélyen leszállitott árakon!

Nyári cipők
(Női divatszandalette vegyes szinekben)
3·50
5, 6 P-től

Férfi cipők
(Divatcipők fél és magas)
8·80
10·80, 12·80 P-től

Női félcipők
(Vegyes számokban)
3·20
4, 5, 7 P-től

Gyermek nyári felcipő
(Vegyes számokban és szinekben)
2·50
3·50, 5 P-től

Vászoncipő
(Női és gyermek vegyes számokban)
1·50
2·50, 3·— P-től

Ritka alkalmi vétel

siessen vásárolni, mig a készlet kinem fogy

Kőszeg-járásbeliek és Szombathelyiek ingyen utazhatnak, mert több pár cipő vásárlásánál a menetjövet utiköltséget megfizetjük.

A Stefánia búcsúról, — mint mult heti számunkban jelentettük: ma vasárnap délután 4 órai kezdettel tartják meg a Főtéren — annyit közölhetünk, hogy az ügybuzgó rendezőség tevékenysége igen nagy érdeklődést váltott ki a város közönsége sorában. Több oldalról fordultak hozzánk felvilágositásért, hogy miképen fog lezajlani a búcsú. Az érdeklődőknek csak annyit válaszolunk, ha hamisitatlan „búcsún" akarnak résztvenni, úgy okvetlenül menjenek el a Főtérre, ahol aztán, mielőtt belépnek a „búcsú"-ba, tekintsenek egy kicsit körül. Akár előre is megirhatnánk a beszámoló elejét: Igen nagy közönség és erkölcsi siker jegyében zajlott le a Stefánia Szövetség „búcsú"-ja A város társadalmának szine-java megjelent az ünnepségen... stb. stb. Többet azonban nem irhatunk előre, mert akkor kénytelenek lennénk elárulni, hogy tudjuk, mi minden történik a „búcsun." Annyit mindenesetre megigérhetünk azoknak, akik szeretnek táncolni, hogy táncolni igen sokat fognak. De nemcsak a táncolnivágyók, hanem — ezt is biztosan tudjuk — a „jó öregek" is kitünően fogják érezni magukat a búcsún: erre feltétlen garancia a Elite kávéház és Sirhuber vendéglő, ahol az ételekről és legfőképp az italokról gondoskodnak.

Kispéter Krampol Miklós dr a budapesti Werbőczy-gimnázium óraadó helyettes tanárát, akinek „A győzelmes film" cimű könyve most jelent meg, a kultuszminiszter — a júliusi kinevezések során — rendes tanárrá nevezte ki.

Köztartozás fejében lefoglalt ingóságok szerdán, július hó 20-án d. e. 10 órakor Jurisich-tér 15 sz. alatt el lesznek adva.

Az evangélikus nőegyesület szokásos nyári kertimulatságát aug. hó 7-én, vasárnap tartja meg. A nőegyesület ez úton kéri áldozatkész jóakaróit, hogy a halászsátor részére adományaikat a gyüjtő hölgyeknek átadni sziveskedjenek. A kerti mulatság részleteiről lapunk következő számaiban számolunk be.

Szerdahelyi Imre dr, a vármegye egyik legfiatalabb közigazgatási gyakornoka, meglehetősen gyorsan változtatja állomáshelyét. Felvétele után a kőszegi főszolgabiróságra osztotta be szolgálattételre az alispán, de alig egy heti működés után már áthelyezte Celldömölkre. Előreláthatólag itt sem fog sokáig maradni, mert a közigazgatási gyakornokoknak gyors ütemben kell beleilleszkedniök a megyei ügyrendszer különböző fázisaiba.

A Concordia dalárda közgyűlése A Concordia dalárda július 24-én délelőtt 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését az ipartestület székházában. A tárgysorozaton elnöki titkári beszámoló pénztárosi jelentés és esetleges inditványok szerepelnek. Az egyesület rendes és pártoló tagjait ez úton hivja meg az elnökség.

Patonay Sándor siklósi tanár is Kőszegen nyaral családjával. Patonay tanár néhai Patonay kőszegi útbiztos fia. Édesapja annak idején élénk szerepet vitt a város, de különösen a környék életében. Népszerűségére mi sem jellemzőbb, mint hogy egy aktiv főbiróval szemben választották meg megyebizottsági tagnak. A Pegazust is jól megülte, a „Kőszeg és Vidéke" akkor gyakran közölte talpraesett verseit. Itt nyaraló tanár fia Kőszegen járt iskolába, nagyon sok ismerőse van a városban.

Halálozás.

Bozsok község egyik legtevékenyebb embere hunyt el a hét elején: Sziklai Ede bozsoki kisbirtokos és vegyeskereskedő költözött el 51 éves korában az élők sorából. Az elhunytban a bozsoki képviselőtestület virilis tagját, a Hitelszövetkezet, a közbirtokosság és a kisgazdapárt elnökét, a tüzoltó testület pedig választmányi tagját veszitette el. Elénken résztvett a falú életének majdnem minden megmozdulásában, a község politikai hangulatát is legtöbbször ő irányitotta. Mielőtt a kisgazdapárt zászlaja mellé szegődött volna, a bozsoki NEP szervezetnek volt eredményesen működő vezető titkára. Életében mintaképe volt a becsületes keresztény kereskedőnek. Komün alatt elfogták és csak nagy váltságdij ellenében bocsátották szabadon. Szerdán délelőtt kisérték nagy részvét mellett utolsó útjára.

—

Az idén is megtartják a városbemutató sétákat. A városi idegenforgalmi hivatal a nyaralók számára az idén is megrendezi a multban szép sikert elért ugynevezett városbemutató sétákat. Az idei első városbemutató séta hétfőn volt: Gyöngyös Endre dr. főjegyző, az idegenforgalmi hivatal vezetője a nyaralók népes csoportjának mutatta be a várost. Ezentúl a nyár folyamán minden második hétfőn lesznek városbemutató séták.

Nyaralók figyelmébe! Hétfőn délelőtt 10 órakor lesz a helybeli Nemezgyár megtekintése. Jelentkezés a portásnál.

A július 20-i térzene műsora: 1. Lehár: „Piave"-induló. 2 Herold: Párbaj, nyitány. 3 Strauß: A szép kék Dunán, keringő. 4. Schmidt: Csipkerózsi. 5. Schmidt: Magyar dalegyveleg. 6. Ruszinkó: Papirkatonák díszszemléje. 7. Kliment: Vigan és komolyan. 8 Kováts F.: Wächter-induló. — *A július hó 23-i térzene műsora:* 1. Ruszinkó: Vigan előre! Induló. 2. Alraum: A királyné őrsége, nyitány. 3 Ziehrer: Mondák a Dunáról, keringő. 4. Szcepánszky: Takarodó. 5. Kárpáti S.: Magyar dalok. 6. Czibulka: Stefánia, gavott. 7. Schmidt: Dal és tánc, egyveleg. 8. Teike: Oreg bajtársak, induló. Térzene kezdete este 8·30 órakor. Vezényel: Kovats Ferenc városi karnagy.

Jóváhagyott képviselőtestületi határozatok. Vas vármegye törvényhatósági kisgyűlése hétfőn ülést tartott, amelyen több kőszegi és kőszegkörnyéki képviselőtestületi határozatot jóváhagyott. Jóváhagyta Perenye, Nagygencs és Gyöngyösapáti községek határozatát a tenyészapaállat beszerzéséhez szükséges kölcsön felvételéről. Kőszegdoroszlónak a kisgyűlés átengedte a lukácsháza velemi uton lebontásra kerülő hid anyagát. Jóváhagyta a kisgyűlés Kőszeg szab. kir. megyei város gyámpénztári alapjának 1937. évi zárszámadását, valamint a Vasmegyei Mezőgazdasági Takarékpénztárnál fennálló függőkölcsöne ügyében hozott határozatot, Lukácsháza határozatát a harangláb épitéséről megsemmisitette a kisgyűlés, miután a község kápolnát is akar épiteni a haranglábon kivül s a kápolnaépités ügye még nincs előkészitve.

Komfortos villa

házmesterlakással

szabadkézből eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Róth Jenő kölcsönkönyvtárának ujdonságai: Rachmanova: Halhatatlan szerelmes, Bruce: Zárt ajtók mögött, Aszlányi: A gazdag ember. Rab: Mentont ajánlanám.

Betörő járt Nemescsón az ev. templomban a minap éjjel. A soros éjjeli őr gyanus fényt látott a templomból kiszürődni, mire néhány közelebb lakót felkeltett, hogy megnézzék, mit jelent ez a szokatlan világosság. Mire azonban visszatértek, nem találtak senkit. Valószinű, hogy a betörő megneszelte, hogy észre vették s tovább állt. A templom ajtaját tárva hagyta. Magával vinni nem tudott semmit.

A m. kir. honvédség takarmány szükséglete. A m. kir. szombathelyi 3. számú élelmező raktár, a honvéd zászlóalj zab, széna, alom és ágyszalma szükségletét a helybeli és környékbeli termelőknél szándékozik beszerezni. Akinek van eladó készlete, jelentse be az 5./III. zászlóalj gazdasági hivatalában a Frigyes laktanyában, ahol további felvilágositásért lehet érdeklődni.

Anyakönyvi hirek az elmult hétről: Születések: Horváth Ferenc — Jánosi Irén fiú, Bauer Miklós Boski Mária fiú, valamint egy törvénytelen halva született leány. — Halálozás: Kaltenecker Antal 53 éves.

Nagyszabású ünnepségek a debreceni nyári egyetem programmján. — Mint előző hiradásunkban közöltük a debreceni egyetem ez évben is megrendezi szünidei tanfolyamát, a Nyári Egyetemet augusztus 1—18-ig. A külföldi csoportok jelentkezése egyre folyik, az eddigi jelentkezések szerint Amerikából, Dániából Belgiumból, Német-, Olasz-, Lengyel-Eszt-, Finn-, Lett-, és Törökországból nagyobb csoport jön Debrebenbe, úgy hogy mintegy 400 külföldi jelentkezésére lehet számitani. Emellett nagyszámban jelentkeztek magyarok is. Az előadásokon kivül nagyszabású ünnepségek szerepelnek a Nyári Egyetem XII. tanfolyamának programmján, mégpedig a megnyitó és záróünnepélyen kivül egy magyar hangversenyt is rendez a Nyári Egyetem vezetősége dr. Palló Imre és Gyurkovits Mária közreműködésével Ezenkivül lengyel táncbemutató és kirándulások egészitik ki a programmot. A tanfolyam végén tartják az u. n. Nemzetek Ünnepét, melyen minden nemzet a saját népi viseletében jelenik meg. A beiratkozott hallgatóknak joguk van minden előadást látogatni. Ezenkivül kedvezményes villamos és strandbérletet válthatnak. Az ország minden részéből vasuti kedvezményeket élveznek a Nyari Egyetem hallgatói. A beiratkozás előképzettséghez nincs kötve. Tájékoztatót készséggel küld a Nyári Egyetem titkársága: Debrecen 10. Központi Egyetem.

KARNER KÁLMÁN

bérautó

fuvarozó rendelhető telefon 89. vagy Waisbecker Jenő-utca 4. szám alatt.

A régi Rusznyák-féle

mészáros és hentesüzlet

Gyöngyös-utca 26. sz. alatt e hó 30-án újra megnyilik. — A tisztelt vevőközönség szives pártfogását kéri

Ecker Károly, mészáros és hentes.

Hivatalos rovat.

Közhirré teszem, hogy a helybeli m. kir honvédcsapatok zab, széna, alom és ágyszalma szükségletüket a környékbeli termelőktől óhajtják beszerezni. Akiknek eladó készlet rendelkezésre áll, az jelentse be az 5/III. zlj. gazdasági hivatalában a Frigyes laktanyában.

—

Közlöm a város közönségével, hogy a soproni keresk. és iparkamara a nyári alkalmi kiárusitás idejét f. évi július 25-től augusztus 6-ig terjedő időre tűzte ki. Ezen idő alatt idényét, vagy divatját mult, raktáron maradt áruikat a kereskedők kiárusitás hirdetésével árusithatják.

—

Közhirré teszem, hogy 1938. évi augusztus hó 10-ig a Wolfner Gyula és Társa budapesti cég pénzadományára a tényleges vagy nyugállományú honvéd tisztek és honvéd tisztviselők özvegyei és árvái pályázhatnak. A honvédelmi miniszter által adományozandó segélyeknél csak azok özvegyei és árvai lesznek tekintetbe véve, kiknek férje, illetőleg atyja a világháboruban elesett vagy hadifáradalmak következtében halt el. A kérvények a polgármesteri hivatalnál nyujtandók be.

—

Értesitem az érdekelteket, hogy a ragadós száj és körömfájás terjedésének megakadályozása miatt ragadós száj- és körömfájással fertőzött községtől számitott 10 km.-es körzetben tartandó állatvásárra hasitott körmű állatokat felhajtani tilos.

—

Az 1938. évi közmunkaváltság kivetési lajstroma f. é. július hó 18-tól augusztus hó 1-ig közszemlére van kitéve a városi adóhivatalban.

—

Felhivom mindazokst akik Károly csapatkeresztre igényjogosultak, de annak elismerését még nem kérték, igenyjogosultságuk elismerése iránti kérelmüket folyó évi december hó 31-ig előterjeszthetik. Bővebb felvilágositás a városháza 21. számú szobájában nyerhető.

vitéz dr Nagy Miklós
polgármester.

Ipartestületi közleménye.k

Értesitjük testületünknek összes tehát a vidéki cipésziparos tagjait is, hogy a nyert hivatalos értesités szerint, a Honvédelmi Miniszterium a beruházási program keretében még ez évben számottevő mennyiségü bakancsot fog készittetni az önálló kisiparosokkal. Ha tehát a vidék cipésziparosai is bekapcsolodni kivánnak az állami szállitásba, ez esetben feltétlen szükséges hogy megalakitsák a szállitócsoportot, megválasszák a csoportvezetőt és egy közös műhelyről gondoskodjanak. Felkérjük ennek folytán Kőszeg város azon cipészeit, akik a szállitócsoportnak még nem tagjai, hogy a részvételre Deutsch Pál cipészmester csoportvezető és szakosztalyi elnöknél, a gyöngyösmenti (Nagygencs, Perenye, Gyöngyösfalu, Nagycsömöte és Lukácsháza) községek önálló iparosai Fixl István cipészmester elöljárósági megbizott nagygencsi lakosnál. A járás többi itt fel nem sorolt községek önálló cipészei pedig a Kőszeg és Vidéke ipartestületnél jelentsék be e hó 24-ig csatlakozási, illetve részvételi szándékukat.

Ipartestületi elnökség.

Családi házat

megvételre keres ügyfelem. Ajánlatot csak tulajdonostól kérek. Dr. Szovják.

Kárpitos és paplankészitő!

Rekamierek	120	P-től
Diványok	80	„
Szezlonok	45	„
Ágybetétek	35	„
Afrik matrácok	32	„

Vatta- és pehelypaplanok, vászon és faredőnyök és minden e szakmába vágó munkák készitését és feldolgozását a legjobban s legolcsóbban

Farkas György

kárpitos és paplankészitőnél

Kőszeg, Gyöngyös-u. 3.

Ügyes

elárusító kisasszony

és nagyobb fiú

gyakornoknak

fizetéssel felvétetik

cipőüzletbe Várkör 8. sz.

Villahelynek alkalmas

300 □-öles **gyümölcsös**

gyönyörü kilátással, a tiszti üdülőhöz közel, eladó.

Cim: Waisbecker Jenő-u. 33. szám.

Nézze meg ha Szombathelyre jön, mi a

DIVAT ÚRI ÉS NŐI KALAPBAN

itt olcsó és a legújabb fazonu

Ifj. VARGA (fiúgimnáziumnál

Egy kifogástalan 6·3 lencsés

fényképezőgép

(6x9 nagyság) pakkfilm-kazettával eladó. — Cim a kiadóhivatalban.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak a hivataloknak, egyesületeknek, jóbarátoknak és ismerősöknek, kik drága jó férjem elhunyta alkalmából koszorúk, csokrok küldésével, vagy személyes megjelenésükkel fájdalmamat enyhiteni igyekeztek, ezúton mondok hálás köszönetet.

özv. Kirnbauer Lajosné.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik szeretett jó férjem, édesapánk, testvér, sógor és rokon

Kaltenecker Antal

elhunyta alkalmával jóleső részvétnyilvánításukat kifejezték, a koszorú- és virágadományokért, a kőszegi Frontharcos Főcsoportnak a testületi megjelenésért és a bajtársaknak a koporsóvivésért, a Nemez- és Posztógyár igazgatójának és munkásságának az anyagi támogatásért, valamint a temetésen való megjelenésért ezúton mond hálás köszönetet

A gyászoló család

Butorozott szoba

(különbejáratu) kiadó egy vagy két személy részére.

Cim lapunk kiadóhivatalában.

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában, Kőszegen.